

KISIN LIKAU ONG MEN IPRU.

¹ MURIN masan toto, me Kot kotin kadedeki saukop akan ni tapin kaua ong sam atail akan, ² A ni imwin kaua o ran pukat, a kotin masan kidong kitail Na, me a kotin kasapwilada, pwen sosoki meakan karos, o me a kotin wia kida wei pokon, ³ Me kisan a lingan o wewe mau ong mom a, o kotin kaun kida meakaros a masan manaman, a lao kotin kamakelekele ki sang dip atail ki pein i, ap kaipokedi ni pali maun en Kaun lapalap poa. ⁴ I me a lapalapalar kaulap sang tounlang kan, pwe a aleer mar eu, me lap sang mar arail. ⁵ Pwe is ren tounlang kan, me a kotin masani ong: Koe nai Ol, ran wet I kaipwi ukadar? O pil eu: I pan wiala Sam a, o a pan wiala nai Ol? ⁶ O pil eu: Alao pan pil kare dong sappa Meseni o, a kotin masani: Tounlang en Kot karos pan pongi i. ⁷ A duen tounlang kan a kotin masani: A wiaki sapwilim a tounlang kan man en kadar o a papa kan umpul en kisiniai. ⁸ A duen Sapwilim a a kotin masani: Mol omui, Maing Kot, pan potopot eta. O sokon en pung, iei sokon en wei omui. ⁹ Komui pok onger me pung, ap kailongki tiak sapung; iei me omui Kot keie kin komui Maing Kot, potik kaperen, pwen lapa sang nanmarki kan karos. ¹⁰ O pil eu: Komui Maing pasonedier sappa nin tapi o, o lang akan wiawia en lim omui kan. ¹¹ Irail pan momela, a komui pan kotikot eta, o irail karos pan maringalar dueta likau eu, ¹² Komui pan kotin wilitik ir pena dueta

likau eu, o irail pan wukila, dueta likau eu; a komui pan duedueta o omui par akan sota pan rosela. ¹³ A is ren tounlang kan, me a kotin masani ong: Mondi ong ni pali maun i, I lao kaloedi om imwintiti kan pan nä om? ¹⁴ Kaidin irail karos ngen en men papa me kin pakadarala pwen papa irail, me pan sosoki maur soutuk?

2

¹ I ME kitail en nantiong madamadua, duen me kitail rongadar, pwe kitail ender so konoti. ² Pwe ma masan o, me pousa sang ren tounlang kan, me inen o kaopa karos o katiwo karos kalokoloker duen kapung o, ³ I aduen atail pan kak pitila, ma kitail mamaleki kamaurpa lapalap wet, me tapida ni a kalok sang ren Kaun o ap pil sang ren me rongorong i kan! ⁴ A pil Kot, me kotin kadedeki ni kilel akan, o manaman akan, o song en wiawia kelail akan, o kisakis en Ngen sarau, duen pein kupur a. ⁵ Pwe a sota kotiki ong tounlang kan, en koaki sappa kokodo, duen me se indinda. ⁶ A amen me kadede o inda ekis wasa; Dakot aramas o, pwe komui kin kotin kupura i, de nain aramas amen, pwe komui kotin apwali i? ⁷ Komui kotin kasapwilidi i ansau kis pan tounlang kan, ap kotin nine kin i lingan o wau. ⁸ Kom kotin kaloedier karos pan aluwilu a kan. A ni a kotin kaloedi ong i meakaros, solar, me sota lodi ong i. A met kitail saikenta kilang, me karos lodi ong i. ⁹ A kitail kilang Iesus, me kasapwilidi ansau kis pan tounlang kan, pweki a kalokolok ong kamatala, ap nine kida lingan o wau, pwen mata kila amen amen duen mak en Kot. ¹⁰ Pwe me mau ong i, me

dipisou kan karos wiaui onger o wiaui kidar, ni a kotin kalua wong lingan seri toto, en kaunsokala Tapin maur arail ki kamekam, ¹¹ Pwe i, me kin kasarai, o irail, me pan kasarauila, karos tapi sang me ta men, i me a sota kotin namenokki riane kin irail, ¹² Duen a kotin masani: I pan padaki ong ri ai kan mar omui, o nan pung en momodisou i pan kaul kaping ong komui. ¹³ O pil eu: I pan liki i. O pil eu: Masani, iet ngai o seri kan, me Kot kotiki ong ia er. ¹⁴ A duen seri kan, me kisan pali nta o uduk, i me a pil kotin ale ong pein i mepukat, pwe ni a matala i en kaloedi i, me kaun en mela, iei tewil o, ¹⁵ O kotin lapwada irail karos, me lodi ong masak mela, ap lidulidu arain arail maur. ¹⁶ Pwe kaidin tounlang kan, me a kotin apapwali, pwe a kotin apapwali kadaudok en Apraam. ¹⁷ I me a kotin udan duela ri a kan ni meakaros, pwen kalangan o wiala samero lapalap melel amen, mon Kot, pwen tomki dip en aramas akan, ¹⁸ Pwe duen pein i kanaudokalar o songesong, a kotin mangi duen sauasa irail, me songesonger.

3

¹ I ME, ri ai sarai kan, komail me pwaisanekier en lang a eker, komail madamadua duen wanporon o samero lapalap en atail lamalam: Iesus. ² Me melel ong i me kasapwilada i, dueta Moses me melel wasa karos nan tanpas en Kot. ³ Pwe lingan en Ol men et me lapa sang lingan en Moses, dueta aramas amen, me wiadar im eu, me kaka sang im o. ⁴ Pwe im karos wiauieda ren aramas amen, a me wiadar meakan karos, iei Kot. ⁵ A Moses me melel ni a koaki tanpas en Kot, dueta

papa amen, pwen saunkadede en meakan me pan lokido. ⁶ A Kristus me udan Na, ap me lel nan pein tanpas a. A tanpas a iei kitail, ma kitail kolekoleta poson o peren en kaporopor lao lel imwi. ⁷ I me Ngen sarau kotin masani: Ran wet, ma komail pan rong kapitie, ⁸ Komail der kapitakaila mongiong omail, due ni ansau en kaongiong ni ran en songesong nan sap tan. ⁹ Wasa me sam omail akan kakaudud o kasonong ia o irail kilanger ai wiawia kan saunpar paeisok. ¹⁰ Iei me I makaraki pan ti o, ap inda: Mongiong arail kin poden sapungla. A irail solelapokki ai al akan. ¹¹ Iei me I kaukila ni ai makar: Irail sota pan konodi ai moleilei. ¹² Kalaka ri ai kan, pwe mongiong en amen de suedela, ap so poson o mwei wei sang Kot ieias. ¹³ A komail panau pena ran karos arain omail kak inda: Ran wet; pwe amen de kapitakai kila widong en dip. ¹⁴ Pwe kitail wialar kisan Kristus, ma kitail kolekoleta tapin atail liki lao imwisokela. ¹⁵ Duen a lokido: Ran wet, ma komail pan rong kapitie, komail de kapitakaila mongiong omail, due ni ansau en kaongiong. ¹⁶ A is irail, me kaudud ong i ni ar rongadar? Kaidin irail karos, me ko wei sang Äkipten ren Moses? ¹⁷ A is irail, me a kotin ongiong kidar par paeisok? Kaidin irail, me wiadar dip, me war arail pupedi nan sap tan? ¹⁸ A is irail, me a kotin kaukila, me re sota pan konodi a moleilei? Kaidin irail eta, me sota peiki ong i. ¹⁹ Ari, kitail diarada, me re sota kak, konodi, aki ar so poson.

4

¹ KITAIL ari kanakanaiong pein kitail, pwe inau

pan pedelong ong nan a moleilei mimieta, pwe amen re omail ender diarokada duen amen, me sota konodier. ² Pwe rongamau pil lolok dong kitail er dueta ong irail; a arail rong masan o sota kadepa ong irail, aki a sota doleki poson ren me rongadar akan. ³ A kitail me posonlar, pan pedelong ong nan moleilei o, duen a kotin masanier: I kaular ni ai makar: Re sota pan pedelong ong nan ai moleilei. Ari so, wiawia kan unsokalar ni a kotin kapikadar sappa, ⁴ Pwe ekis wasa a kotin masanier duen ran kaisu: Kot kotin moleilei sang a wiawia kan karos ni ran kaisu. ⁵ O wasa et a pil kotin masani: Irail sota pan pedelong ong nan ai moleilei. ⁶ Ari, a kak ren akai en pedelong ong nan moleilei o; a irail, me aleer rongamau mas o, sota pedelong ong, pweki ar sopeik. ⁷ Kot ap pil kotin kileledier ran eu: Ran wet! Ni a kotin masanier ren Dawid murin ansau warai, duen a masan moa: Ran wet, ma komail pan rong kapitie, komail der kapitakaila mongiong omail. ⁸ Pwe ma Iosua kamoleilei ir ala, a sota pan kotin katitiki duen eu ran. ⁹ Ari kamol en sapat pan sapwilim en Kot akan mia. ¹⁰ Pwe i, me pedelong ong nan a moleilei, a pein pil moleileila sang a wiawia kan, dueta Kot sang sapwilim a kan. ¹¹ Kitail ari kaporisoki pein kitail, en pedelong ong nan moleilei o, pwe amen ender lodi ong song en sopeik ota. ¹² Pwe masan en Kot me maur, o manaman, o kong sang kodlas au riau, o kin til wong, lao a kasare pasang maur o ngen, pil kokon akan o kanang en ti o; o kadeikada lamelam o inong en mongiong o, ¹³ O sota man me maur kot me rir sang i, pwe mekaros me sansal o kadiarokada mon silang i.

Kitail en kapungala pein kitail re a. ¹⁴ Ari, pweki atail samero lapalap kasampwal Iesus, Sapwilim en Kot, me kotidala nanlang, kitail en dadaurata lamalam. ¹⁵ Pwe atail samero lapalap kaidin i amen, me sota kin kotin pam atail luet akan. A i amen me songesong ni song karos dueta kitail ap sota dip a. ¹⁶ Iei me kitail en aima ko dong mol en mak, pwe kitail en tungole kalangan o mak, pwen sauas patail ni ansau me mau ong.

5

¹ PWE samero lapalap karos, me pilipildar sang ren aramas akan, pan kasapwilada, pwen sauasa aramas akan ren Kot, pwen wiada kisakis o mairong pweki dip; ² Me kak pamada duen me sapung o salongala kan, pwe i pil me lued. ³ I me a udan kida mairong pein dip a, dueta a kin tomeiki dip en aramas akan. ⁴ O sota amen, me kin kasapwilada pein i, pwe a pan kasapwilada sang ren Kot dueta Aron. ⁵ Pil dueta Kristus, me sota kalinganada pein i, pwen wiala samero lapalap, a i me wiadar me masani ong i: Koe nai Ol, ran wet I kaipwi uk adar. ⁶ Duen a pil kotin masani ekis wasa: Koe samero duen al en Melkisedek kokolata. ⁷ O ni ran akan, me a kotikot ni pali uduk, a kotin mairongki laolao, o ngidingid, o kaukauwet, o tontonir ong i, me pan kak dorela i sang a pan matala, o pweki a wauneki Kot, a laolao pil pwaidar. ⁸ I me Sapwilim a, ari so, a kotin padakki peik ni a kalokolok. ⁹ O ni a unsokalar a kotin wialar kamaur pan maur soutuk ong irail karos, me kin oke i. ¹⁰ O Kot pil kotin kamare kin i samero lapalap duen al en Melkisedek. ¹¹ Iran mepukat

kasoi toto mi re at, a me apwal en kaweweda, aki omail sota dedeki. ¹² Nan a daulier ansau, me komail en wiala saunpadak, ari so, komail me pil mau ong, amen en kawewe ong komail tapin lamalam en masan en Kot, wialar song dueta irail, me kin tungole pil en didi, a kaidin kisin manga. ¹³ Pwe amen amen me kin tungole pil en didi, me man salongpon ni masan en pung, pwe a rasong seri pwelel. ¹⁴ A me unsokalar akan me mau ong kisin manga, pwe irail me anlar lamalam pweki ar laudelar, ap asa duen me mau o me sued.

6

¹ I me kitail pan muei sang tapin padak en Kristus, ap kakairida o unsokela, a kaidin pur ong wia pason ni at kalukila wiawia en mela kan, de poson Kot, ² De padak duen paptais, o pokada pa kan poa, o duen en me melar akan ar pan maureda, o duen kadeik soutuk. ³ A i me kitail pan wiada, ma Kot pan kotin mueid ong. ⁴ Pwe a so kak pa 'rail, me marainlar, o me wewekier kisakis sang lang, o audaudkier Ngen sarau, ⁵ O lolekong kilar masan en Kot mau, o manaman en muei mau kokodo, ⁶ Ma irail pan pup wei sang, re solar pan kak pur ong kalula, pwe irail pein kalopuela Sapwilim en Kot o kanamenokalar i. ⁷ Pwe sap me lamelamur ki katau, me kin purepure moredi ong, o me kawosadang irail, me kin wia sapasap kapwa mau, iei sap o me kin ale pai ren Kot. ⁸ A ma a kin kawosada tuka teketek o dip, iei me sued o mau ong kariala o ni imwi a pan karongala. ⁹ A kompoke pat akan, se asa, me komail sota kin duota ni meakan me kareda maur, ari so, iduen

at kin padapadak. ¹⁰ Pwe Kot sota sapung, o a sota kak maliela omail wiawia kan o omail dodok limpok, me komail kasansale ong mar a ni omail papaer me sarau kan, o ni omail kin papa. ¹¹ A kit kin inong iong, amen amen komail en nantiong duedueta kasansaleda kaporo por melel lao lel imwi. ¹² Pwe komail der tangangala, a komail alale sang irail, me poson o kanongama ap sosoki inau kan. ¹³ Pwe ni en Kot a kotin inauki ong Apraam, a kotin kaukila pein i, pwe sota me lap sang en kau kila, ¹⁴ Masani: Melel I pan kapai uk ala o kangeder uk ala. ¹⁵ I ari auiauieta ni kanongama ap pwaida inau o. ¹⁶ Pwe aramas akan kin kaukila me lapa sang ir, o kaula kin kaimwisokala akamai karos. ¹⁷ I me Kot pil kotin kaukila, pwen kasale ong irail, me pan sosoki pai en a inau o, me a inau sota kak wukila. ¹⁸ Pwe song riau me so kak wuk, pwe Kot sota kak likam, en kamait kit ala melel, pwe kitail en tang wong kaporopor, me mi mo atail. ¹⁹ Kaporopor wet me rasong paipong en ngen atail, me melel o teng, me kak lel wong nan pera sarau. ²⁰ Iei wasa atail saunkair kotila ia pweki kitail, Iesus, me wiala samero lapalap ni al en Melkisedek kokolata.

7

¹ IEI Melkisedek nanmarki en Salem o samero en Kot lapalap amen, me kotilan tu ong Apraam, ni a pure do sang a kaloedi nanmarki kai, ap kapaida i; ² Me Apraam pil kotiki ong eisok kis eu sang ni a dipisou karos. Iet wewe kaieu en mar a: Nanmarki en pung; ap pil: Nanmarki en Salem, iet wewe: Nanmarki en popol; ³ Me sota sam a, sota

in a, sota a kainok, sota tapin a ran akan, pil sota imwin maur. A a ras ong Sapwilim en Kot, o a pan samero kokolata. ⁴ Komail kilang ol lapalap men et, me sam atail Apraam kotiki ong eisok kis eu en a dipisou, me lodier. ⁵ Melel eta kadaudok en Lewi, me kasapwiladang dodok en samero, arail kusoned mia, me ren ale sang ren aramas akan, iei ri arail akan, eisok kis eu, duen kapung, a ir pil kisan kadaudok en Apraam. ⁶ A i, me sota kisan irail, ale eisok kis eu sang ren Apraam o kapaiada i, me alee inau o. ⁷ Nan melel kaulap me tikitik o kin paida sang ren me lapalap. ⁸ Ari met, aramas akan me udan mela, kin ale eisok kis eu, a mo amen, me kadedepa mia, duen a ieiasata. ⁹ Ari melel, pil kadaudok en Lewi me kin ale eisok kis eu, kida eisok kis eu ong (Melkisedek) ki Apraam. ¹⁰ Pwe a mimieta nan longelong en sam a, ni ansau Melkisedek kotilan tu ong i. ¹¹ Ari, ma dodok en samero Lewi unsokela — pwe i ansau irail alee kapung o — da katepan amen samero en pwarado ni al en Melkisedek, a kaidin ni al en Aron? ¹² Pwe ma dodok en samero wukila, nan kapung pan pil wukila. ¹³ A i, me se indinda, i kisan eu kainok, a sota amen sang nan kadaudok wet apwalier pei sarau. ¹⁴ Pwe meid sansal, me Kaun patail tapi sang Iuda. Ari, iran sau wet Moses sota katitiki meakot duen samero. ¹⁵ Mepukat sansal melel, ma amen samero pan kotido ni al en Melkisedek, ¹⁶ Me sota kasapwiladar pan tiak en kusoned uduken, pwe pan manaman en maur soutuk. ¹⁷ Pwe iet kadedepa: Komui samero soutuk amen duen al en Melkisedek. ¹⁸ Pwe i me kusoned en mas nikier, pwe me luet o sota katepa, ¹⁹ Pwe

kapung sota kak kaunsokala meakot, a kaporopor me mau sang men mas, pan id pwarado, me kitail kak tuki ong Kot. ²⁰ O iet pil eu kasampwal: Pwe a kasapwil kida kaula — a irail wiala samero ni sota kaula. ²¹ A men et sapwilikida kaula ren i, me kotin masani ong i: Kaun o kaular, a ap sota pan kalu kila: Komui samero soutuk amen duen al en Melkisedek. ²² Iei me Iesus pil wiala kapung pan inau, me mau sang men mas. ²³ A irail me toto, me wialar samero, pweki ar matalar, kareda, me irail sota kak mimieta. ²⁴ A i me potopoteta, pwe a kotin aleer dodok en samero soutuk. ²⁵ Ari, i me a kotin kak kamaureda me lel ir karos, me kai ki ong Kot i, pwe a kotin ieiasata, pwen laolao kin ir. ²⁶ Pwe iduen samero lapalap me mau ong kitail, me sarau, o so sapung, o so samin, o me liki sang me dipan akan, o ileila sang nanlang. ²⁷ Me sota rasong samero lapalap akan, me kin kida mas mairong pweki pein dip arail ap pweki en aramas akan ni ran karos. Pwe i me a kotin wiadar pan pak ta ieu, ni a kotin mueid ong Kot pein i. ²⁸ Pwe kapung kin kasapwiladang samero aramas luet akan, a masan en kaula, me wiauier murin kapung, kasapwiladar Sapwilim a, me unsokalar soutuk.

8

¹ A iet orlepan me se indinda: Atail samero lapalap, me kotikot ni pali maun en mol en Kaun lapalap nanlang. ² Iei papa en pera sarau o im likau me lel, me Kaun kotin kauada, kaidin aramas amen; ³ Pwe samero lapalap karos pan kasapwilada, en kida kisakis o mairong kan. I me

udan pung men et en pil kida meakot, me a pan kotin mairongki. ⁴ Ma a kotikot sappa, a sota pan kak samero, pwe samero kan mia, me kin kidang kisakis duen kapung o, ⁵ Me kin alale sang meakai mi lang, duen Moses, me Kot kotin kalolekongla, ni a pan kauada im likau. Pwe a kotin masani ong i: Kanai ong, o wiada meakaros, duen me kasansale ong uk er nin nana! ⁶ A i me aleer papa eu, me mau sang arail, pwe i kapwai pan inau, me mau sang men mas, pwe a tapi sang masan en inau, me mau sang men mas o. ⁷ Pwe ma inau en mas o unsokalar, sota me pan rapaki wasa en eu inau. ⁸ Pwe a kotin kupur sued kin irail masani: Kilang, ni ran oko, me pan kodo, I pan ki ong men Israel o kainok en Iuda inau kap eu; iei me Kaun o kotin masani. ⁹ Kaidin dueta inau o, me I ki ong sam ar akan, ni ran o, me I koledi pa arail, pwen kalua irail do sang nan sap en Äkipten, pwe re sota podidi ong ai inau; ari, I ap sota inseno kin irail, me Kaun o kotin masani. ¹⁰ A iet inau o, me I pan wiai ong men Israel murin ran oko, me Kaun o kotin masani: I pan audeki ngen arail ai kapung, o intingiedi nan mongiong arail, I pan wiala arail Kot, o re pan wiala nai aramas. ¹¹ Sota amen me pan padaki ong men imp a, o ri a indinda: Lelapokki Kaun! Pwe amen amen pan lelapok kin ia sang ren me tikitik o lel ong me lapalap re 'rail. ¹² Pwe I pan makeki ong ir ar sapung kan, o dip arail I solar pan tamanda. ¹³ Ni a kotin masani: Inau kap, a kotin kamaringala men mas o. A me maringalar o malar, me mau ong lokidokila.

9

¹ A inau kaieu pil a kusoned en wia sarau mia, o pera sarau me sansal. ² Pwe im likau eu wiaui, a ni pali liki lamp mia, o tepel, o prot en kasansal; iei wasa, me adaneki wasa sarau; ³ A palila sang pera, ilolong, i wasa me adaneki wasa sarau melel. ⁴ Iei wasan pei sarau kold en kisiniai o kopa en inau, me kitimeki pena kold wasa karos, a dal kold iangaki mana, o en Aron a sokon, me masel pasang, o slet en inau. ⁵ A ponangin kopa o Kerupin en lingan mia, me kom-pwaledi wasan tom. A ansau wet i sota pan padaki ong komail due. ⁶ A mepukat karos lao onoper, samero kan kin pedelong ong nan im likau moa kapwaiada dodok ong Kot ansau karos. ⁷ A nan im likau kariau samero lapalap eta kotilong ong kelep pan me pak nan par eu iangaki nta, me a tom kida pein dip a o dip en aramas akan. ⁸ I me Ngen sarau kotin kasansale kida, me al en nan pera sarau melel saikenta wiaui, arain im likau moa mia. ⁹ Mepukat karasepa eu en ansau wet, pwe kisakis o mairong en wiaui lole, a re sota kak kapungala nan insen en i, me kin kapwaiada dodok ong Kot wet. ¹⁰ Pwe met akan wiauita, pwen pil iang manga o nim, o song en kamakelekel akan, o tiak en kamaui pali uduk, me pan wiaui, lao lel ansau me mau song. ¹¹ A Kristus me kotido, pwen samero lapalap en dipisou en mur, ap kotin weid nan im likau eu, me lapa sang o mau sang men mas o, me kaidin wiaui kidar pa, o me sota udan pali pa et, ¹² Pil sota kotikilong ntan kut ol de kau pul a pein nta pan mepak, me a kotikilong nan pera sarau melel, pwen lapwapan

dip soutuk. ¹³ Pwe ma ntan kut o kau ol o pas en kau li usupeki me samin kan ap kaminela o kasarauiala pali uduk o, ¹⁴ Daduen ntan Kristus so mau sang kaulap, me tonmeteki pein ong Kot ren Ngen soutuk, me sota me suet kot pit, pwen kamakelekel insen atail sang ni wiawia mela kan, pwen papa Kot ieias! ¹⁵ I me a kotin wiala sauntom en inau kap; a matala wiauiet, pwen lapwada sapung kan, me wiauiet pan inau kaieu, pwe irail me paeker akan en ale inau en soso soutuk. ¹⁶ Pwe ma inau en soso en pwaida, i me wiadar inau o, pan mela mas. ¹⁷ Pwe inau en soso kak pwaida murin aramas a mela, ma so, a sota pan kareda meakot, arain maur en i, me wiadar inau o. ¹⁸ I me inau kaieu sota pan pwaida, ma nta so iang. ¹⁹ Pwe kusoned en kapung karos lao loki ong aramas karos ren Moses, a ap ale ntan kau o kut iangaki pil o wunen man waitata o isop, ap usupeki puk o aramas akan karos, masani: ²⁰ Iet ntan inau, me Kot kotiki ong komail er. ²¹ A pil usupeki nta im likau o kapwa en papa kan. ²² O koren iong karos pan makelekele kida nta duen kapung o, a ma so nta, nan sota dip me pan lapwada. ²³ I me a mau ong mom en dipisou en nanlang kan en kamakelekele kida mepukat. A dipisou en nanlang en kamakele kida mairong eu, me mau sang mepukat. ²⁴ Pwe Kristus sota kotilong ong nan pera sarau, me pa wiaui kida pwe i mom en me melel, a a kotilong ong nan nanlang, pwen pwaralang mon silang en Kot pweki kitail. ²⁵ A sota kotilong ong, pwen tomki pein i pan pak toto dueta samero lapalap, me kin pedelong ong nan pera sarau ni par karos iangaki ntan man oko.

²⁶ Ma iduen, nan a pan matala pan pak toto sang nin tapin aramas akan, a met ni imwin ansau kan, a kotin pwarado pan mepak, pwen lapwada dip akan ki pein a mairong. ²⁷ A duen a kiledier ong aramas akan, en mela pan mepak, a muri kadeik o, ²⁸ Iduen Kristus me matalar pan mepak, pwen lapwada dip en me toto. A ni a pan kotin puredo, a pan pwara dong ir, me kin auiaui i, a kaidin pweki dip, a pwen kamaur ir ala.

10

¹ PWE kapung o iei motan dipisou en mur, a kaidin pein mom en dipisou, a sota kak kaunsok kilar mairong ota irail, me kin wia ir ada ni par karos. ² A ma iei, arail mairong pan dukedi, pwe solar kataman pan dip en irail, me apwali mairong; ³ Pwe mepukat kin wiaui, pwen kata-manda dip ni par karos. ⁴ Pwe ntan kau ol o kut sota kak wa sang dip akan. ⁵ Ari, ni a kotin pwara dong sappa, masani: Mairong o kisakis komui sota kotin mauki, a komui kotiki ong ia er pali war ai. ⁶ Kom sota peren kida mairong isis o mairong men tom. ⁷ I ap inda: Kilang, I kokodo, nan puk o me intingidier duen ngai, pwen kapwaiada kupur omui, Maing Kot. ⁸ Mas a masanier: Mairong, o kisakis, o mairong isis, o mairong men tom, kom sota kotin mauki, o kom sota kupur peren ki mepukat, me wiaui duen kapung o. ⁹ Ap pil masanier: Kilang, I pwara don kapwaiada kupur omui. A kotiki sang men mas, pwen kapwaiada men mur. ¹⁰ Ni kupur wet kitail kasarauilar ki mairong en war en Iesus Kristus pan me pak. ¹¹ Samero karos me kasapwiladar, pwen apwali

dodok ni ran karos o purepure mairong ota, me so kak lapwada dip akan. ¹² A men et, me kotin mairongki pan mepak dip akan, ap kaipokedi ni pali maun en Kot kokolata. ¹³ O a kotin auiaui, lao a imwintiti pan wiala utipan aluwilu a kan. ¹⁴ Pwe a kotin kaunsokila tom ta ieu karos, me pan kasarauila. ¹⁵ Ngen sarau pil kotin kadede ong kitail duen mepukat, pwe murin a kotin masanier: ¹⁶ Iet inau, me I pan wiai ong irail murin ran pukat, me Kaun o kotin masanier: I pan ki ong mongiong arail ai kapung, o I pan intingiedi ong nan ngen arail. ¹⁷ Dip arail, o arail sapung kan I solar pan tamanda. ¹⁸ A ma re lapwadar, ap solar mairong en dip pan wiaui. ¹⁹ Ari ri ai kan, ma a muei ong kitail er, en pedelong ong nan pera sarau ki ntan Iesus, ²⁰ Pwe a kotin wiai ong kitail er al en maur kap pot et lel pali lan likau ki uduk a. ²¹ A ma atail samero kasampwal en tanpas en Kot mia. ²² Kitail ap pan pwaralang i ni melel en mongiong atail, o poson melel, o usupeki mongiong atail, o maio sang insen sued, o widenki pil makelekel war atail, ²³ O kitail en tengedi ong atail kadede en kaporopor o der wukiwuk sili, pwe i me melel, me kotikida inau o. ²⁴ O kitail en apwali nan pung atail ni atail kainong iong limpok o wiawia mau kan. ²⁵ O kitail ender dukedi sang atail mod ong kaudok pena, duen me kin wiaui ren akai. A kitail en nantiong panau pena, pwe komail kilang, me ran o me korendor. ²⁶ Pwe ma kitail iong iong wia dip, murin atail marainiki melel, solar mairong men tom ki dip atail, ²⁷ A kitail pan mimieta ni atail masak kadeik

apwalia o ongióng en kisiniai, me pan karosela imwintiti kan. ²⁸ Ma amen pan tiakedi kapung en Moses, a sota pan diar mak, pwe a pan kamela, ma saunkadede riamen de silimen mia. ²⁹ Ari, da me komail lamelame, duen me pan tiakedi Sapwilim en Kot, o kasaminela ntan inau kap, me a kasarauilar o lalaue Ngen en mak, a so pan kalokolok laud sang irail? ³⁰ Pwe kitail asa i, me masanier: Ikepa ai dok, I pan depuki ong. O pil eu: Kaun o pan kotin kapung ong sapwilim a aramas akan. ³¹ Nan meid kalom, en lodi ong ni lim en Kot ieias. ³² A komail tamanda ran en mas oko murin omail marainlar, ap dadaurata ni omail kalokolok laud. ³³ Ni omail kenkaurur sansal o pan kidau o kamekam, o ni omail riane kin ir, me pil lel mesued. ³⁴ Pwe komail iangaki me salidi kan ni ar kalokolok, o komail pil pereperen ni omail kapwa kan kulia wei sang, pwe komail asa, me komail aneki dipisou en lang, me mau sang o me sota pan sorela. ³⁵ Komail ari der kasela omail liki, me pan kareda katingpa lapalap. ³⁶ Pwe kanongama me mau ong komai, pwen kapwaiada kupur en Kot o konodi inau o. ³⁷ Ansau tar kis, me onoper pan pwarado, a sota pan pwand. ³⁸ A me pung o pan maureki poson, a ngen i sota pan peren kida, ma a pan pure wei sang. ³⁹ A kitail sota kisan ir, me pure wei sang, ap lokidokila, a kisan irail, me kin poson ap kamaur ngen arail.

11

¹ POSON me pason en me kitail kin kaporo-poreki o kadede pan me so sansal. ² Pwe i me men kaula aleer kadede parail. ³ Ni poson kitail

asa, me lang o sappa wiaukier masan en Kot, iei me dipisou kan, me kitail kin kilang, so wiauiki meakai me sansal. ⁴ Ni poson Apel mairongiki ong Kot me mau sang Kain, ap dedekilar, me i me pung, pwe Kot kotin kupukupura a kisakis. O i me a kin padapadaki murin a melar lao lel met. ⁵ Ni poson Enok peukadala, pwen der kilang mela, ari, a soer diarokada, pwe Kot kotin ukadala i, a mon a peukadala kadedepa mia, duen a kon ong Kot. ⁶ A ma so poson, sota me pan kak kon ong Kot. Pwe me men tu ong Kot, en poson, me a kotin mia, o me a pan kotin katingi ong ir, me rapaki i. ⁷ Ni poson Noa masakadar, ni a kauada war im, pwen kamaureda toun im a, ni a aleer masan en Kot, duen me saikenta sansal, o i me a kadeikada sappa, o sosoki pung, me pwili sang poson. ⁸ Ni poson Apraam peiki ong Kot, ni a paeker, en lipalang eu sap, me a pan sosoki; i ari lipalang o sota asa, wasa me a pan kotila ia. ⁹ Ni poson a wiala men wai amen nan sap en inau, o kotikot nan im likau kai, a Isaak o Iakop, me pan pil ale soso en inau ota, iang i, ¹⁰ Pwe a auiaui kanim eu, me a pason mia, me wiauieda ren Kot. ¹¹ Pil Sara keleki poson ni a pan liseanda, ap naitikada seri amen, ni a li dapwan, pwe a asa, me i melel amen, me kotiki ong i inau o. ¹² I me sang me ta men, me rasong mela amen, me toto tapida sang, due usu en lang me totoia, o me rasong pik en ni oror, me sota kak wadawad. ¹³ Mepukat karos matalar nin poson o kaikenta paieki inau o, a re kilanger sang ni wasa doo, ap peren kidar o kadededar, me re men kairu o men wai nin sappa. ¹⁴ A ni ar wia due met, re kin kasaleda, me re rapaki udan sap

arail. ¹⁵ A ma irail ngongki sap o, me re ko sanger, irail pan kak purelang. ¹⁶ A so, pwe re inong iong eu sap, me mau sang sappa, me mi nanlang, i me Kot sota kotin namenokki wiala arail Kot, pwe a kotin kaonop ong irail er kanim eu. ¹⁷ Ni poson Apraam mairongki Isaak, ni a kasongesong o mueidala na ieros, murin a aleeer inau o. ¹⁸ Iran i a lokido: Sang Isaak kadaudok om me pan irerok wei. ¹⁹ Pwe a asa, me Kot pil kotin kak kamaurada i sang ren me melar akan, i me a pil pur ong naine kin i, pwen wia karasepa eu. ²⁰ Ni poson Isaak kapaiadang Iakop o Esau meakan me pan wiaui. ²¹ Ni poson Iakop kapaiada nain Iosep putak riamen, ni a pan matala, o a pairukila pon a sokon. ²² Ni poson Iosep, ni a pan matala, a kokopada duen kadaudok en Israel ar pan lipala, o a kakalik ong ir duen ti a kan. ²³ Ni poson Moses, ni a ipwidier, okiokilar ren sam a in a saunipong silu, pwe ira kilanger, me a seri kaselel amen, o ira sota masak en nanmarki a kusoned. ²⁴ Ni poson Moses lao laudala, kang inaneki nain Parao seripein. ²⁵ O a piladar en iang sapwilim en Kot aramas akan kamekam, sang peren mal en dip me motomot. ²⁶ O a kasampwaleki kanamenok en Kristus sang kapwa en Äkipten, pwe a kupukupura katingpa. ²⁷ Ni poson a lipa sang Äkipten, sota lomwiki ongiong en nanmarki, pwe a kotin kaporoporeki, me a sota kilanger, dueta a kilang i. ²⁸ Ni poson a wia pasa o usup en nta, pwe me pan kamela meseni kan, ender kai ong ir. ²⁹ Ni poson irail kotela sed waitata, likamata nan sap madekong, me men Äkipten oko pil song, rap

mopelar. ³⁰ Ni poson kel en kanim Ieriko rongki pasang murin ar pidaki ran isu. ³¹ Ni poson Raap, li sued amen, sota iang ir, me soposon, kamela, pweki a popol apwali liparok kan. ³² O da me i en pil kasoiaada? Pwe ansau me tikitik en wia kasoi duen Kideon, o Parak, o Simson, o Iepta, o Dawid, o Samuel, o saukop akan. ³³ Duen ar kaloekidi wei kan poson, kapwaiada lamalam pung, paieki inau kan, kaku pena au en laien, ³⁴ Kakunla kel en kisiniai, piti sang au en kodlas, luetalar rap kelail lar, komad ni mauin, kaloedier saunpei en wai kan. ³⁵ Li akai pil aleer nair me melar akan, pwen mauredar. A akai kalokoloker o kang maiolar, pwe re men konodi maureda sang ren me melar akan me mau melel. ³⁶ Pil akai wewelokelar, o wokiwok, o pil salidi, o lodi ong nan imateng. ³⁷ Irail pakasuk, de rasaras pasang, de kame kila kodlas; re sansarawaru sili, likauiki kil en sip o kut, samamalar, kaankamekam, o apwal akan. ³⁸ A men liki sota war ong mepukat. Irail koko sili nan sap tan, nin nana kan, pan paip o por kai. ³⁹ Mepukat karos lok mau kilar ar poson, a sota paieki inau o. ⁴⁰ Pwe Kot kotin kaonopadang kitail me mau sang arail pai, pwe irail ender unsokalar mo atail.

12

¹ ARI, pweki saunkadede pukate, me ras ong dapok kalaimun eu, me kapil pena kitail, kitail en meui sang katoutou patail o dip, me kin kolekole kitail, ap dadaurata tang ni weir, me mi mo 'tail. ² Ududial Iesus, me tapi pan o kaimwisoke pan atail poson, me sota kotin kupukupure peren

me moa, ap kotin kanongama ni lopu, mamaleki kanamenokpa, ap kotidi ni pali maun en mol en Kot. ³ Komail tamanda i, me wonewei ni kauparen me dipan akan, pwe komail ender pangada o ngen omail ender luetala. ⁴ Pwe komail saikenta kelail ong en palian dip, me kareda kamela. ⁵ O komail monokelar kamait pa 'mail, me padaki ong komail ni tiak en seri: Nai ol, koe der rongarongan soreki kapung en Kaun o, o der luetalar ni a pan kotin kapung uk ala. ⁶ Pwe Kaun o kin kotin kame, me a kin pok ong o kin kaloke seri karos, me a pan sapwilimaneki. ⁷ A ma komail pan kanongama ong kalokolok, nan Kot kin kotin wiai ong komail duen ong sapwilim a kan. Pwe ia seri men, me sam a sota kin kaloke? ⁸ A ma komail sota pan kalokolok dueta irail karos, nan kaidin komail seri, pwe sota sam omail. ⁹ A ma sam atail en pali uduk kaloke kitail er, o kitail masak irail, iaduen, kitail sota pan peik kaulap ong Sam en ngen akan, pwen memaur kila? ¹⁰ Pwe irail kaloke kitail ran me malaulau, duen insen arail, a i pwen kamaui kitail la, pwe kitail en tungole kisan a sarau. ¹¹ A kalokolok karos kaidin likamata peren, ni a pan lel ong kitail, pwe insensued, a mur a pan kareda wan pung o popol ong ir me anlar. ¹² Komail ari kakelada pa o pukie omail luet akan. ¹³ O kakeki wei nä omail, pwe me sikilikil ender pirokala sang al o, a ren kelailada. ¹⁴ Nantiong popol ong amen amen o sarau; a ma so, sota me pan kak kilang Kaun o. ¹⁵ O kalaka, pwe amen depa sota konodi mak en Kot, pwe karepen me sued ende pwaida, kawe komail, o me toto pan samin kila. ¹⁶ Pwe sota me pan nenek, de me sued

amen due Esau, me netikila a soso ni kisin manga ta ieu. ¹⁷ Pwe komail asa, duen muri, ni a men ale pai, a lokidokilar, pwe a sota kak diar ansaun kalula, me a roporopeki pil en mas a. ¹⁸ Pwe komail sota lel nana, me aramas kak doke, o me ingkingkon, o pil sota lel wasa rotorot, o wasa pong, o melimel. ¹⁹ Pil sota lel ngil laud en koronete, de maod en lokaia, me irail, me rongadar, poeki, ender pur ong. ²⁰ Pwe re sota kak ong rong: O pil man amen, ma a pan sair nana o, a pan pakasuk. ²¹ Iduen kasansal a kamasak melel, pwe Moses masanier: I ap lomwineki o rerer. ²² A komail leler nana Sion, o kanim en Kot ieias, Ierusalem en lang, o pokon en tounlang ngederenia, ²³ O momodisou meseni, me mar arail kileledier nanlang, o ren Kot saunkapung en karos, o ren ngen en me pung kan me unsokelar. ²⁴ O ren Iesus sauntom en inau kap o ntan usup, me mau sang en Apel. ²⁵ Komail kalaka, pwe komail depa sikinwei, me kin mamasani. Pwe ma irail sota kak pitila, me sikin wei i, me kotin padapadak ong irail nin sappa, nan melel, kitail sota pan kak pitila, ma kitail pan sikin wei i, me masan dong kitail sang nanlang. ²⁶ I ansau o kapitie kamokidada sappa. A met a kotin inauki masani: I pan pil kamokidada kaidin sappa eta, pwe pil nanlang. ²⁷ A iet wewe en: I pan pil: Me mokidadar pan kawukila, pwe iei dipisou me wiauier, pwen ir, me sota kamokidada, en mimieta. ²⁸ Kitail pan ale wei eu, me sota pan kak mokidada, i me kitail en dodok ong Kot duen me kon ong i, ni makelekel o masak. ²⁹ Pwe atail Kot kisiniai ngkon.

13

¹ KOMAIL tengedi ong limpok en saulang!
² Komail der monokela, en apwali men kairu kan. Pwe i me akai kasamoki tounlang kai, ap sasa.
³ Komail tamanda me salidi kan, due pein komail salidier, o irail me kaankamekam, due pein komail, me memaureki pali war. ⁴ Karos en wauneki inau en papaud o los en sosamin, a me nenek o kamal akan Kot me pan kotin kadeik ong irada.
⁵ Komail der norok moni, a komail insenemaui me mi re omail. Pwe a kotin masanier: I sota pan muei sang uk de kase uk ala. ⁶ Ari, kitail ap aimo ong indinda: Kaun o sauas pa i, i sota pan masak, pwe da me aramas amen pan kak wiai ong ia? ⁷ Tamatamanda omail saunpadak kan, me kawewe ong komail er masan en Kot, alale sang arail poson, o madamadua imwin arail wiawia.
⁸ Iesus Kristus me duedueta, aio, ran wet, o kokolata. ⁹ Komail ender wukiwukki sili padak likam akai; pwe pai kasampwal eu, mongiong atail en tengetengela, me kin wiauiki mak, a kaidin ni kisin manga, me so kadepa ong, me kin apapwali.
¹⁰ Atail pei sarau mia, me sota mau ong, irail en tungole sang, me kin papa nan im likau. ¹¹ Pwe war en man akan, me ntar wisikilong ong nan pera sarau ren samero lapalap aki dip, isiser likin kanim. ¹² Iduen Iesus, pwen kasarauiala aramas akan ki nta, kamekamela likin kanim. ¹³ Kitail ari en koie lang re a likin kanim o iang i kankaururla.
¹⁴ Pwe sota atail kanim potopot met, a kitail raparapaki eu, me mi mo 'tail. ¹⁵ Kitail ari poden mairongki kaping ong Kot ren (Iesus); iei wan kilin aua, me kadededa mar a. ¹⁶ Wiawia mau

o kisakis, komail der monokela, pwe i mairong me Kot kotin kupura. ¹⁷ Peiki ong omail kaun akan o duki ong irail! Pwe re kin tauli kin ngen omail, duen me pan pakasau ren Kot, pwe ren wiawia mepukat ni peren, a so ni insensued, pwe i me sapai ong komail. ¹⁸ Kapakapa kin kit. Se kin peren kida atail insen mau, o se kin nantiong wiawia mau ren aramas karos. ¹⁹ I panau komail en porisok wia met, pwe i en kak pitipit pwaralang komail. ²⁰ A Kot en popol, me kotin kaiasadar Silepan sip lapalap, iei atail Kaun Iesus sang ren me melar akan, ki ntan inau soutuk, ²¹ I en kotin kamaui komail en kapwaiada kupur a o song en wiawia mau ren Iesus Kristus. I me udan ringan kokolata! Amen. ²² Ri ai kan, i panau komail, peiki ong ai panau wet. Pwe i inting wong komail er motomot. ²³ Komail asa, ri atail Timoteus saladokelar; ma a pan madang dong ia, i pan iang i kilang komail. ²⁴ Ranamau ong omail kaun akan karos o me sarau kan karos. Men Italien kan ar ranamau wong komail. ²⁵ Mak en mi re omail karos!

Kadede Kap Psam Akan
The New Testament and Psalms in the Pohnpeian
language of the Federated States of Micronesia (old
translation, but with new alphabet)

Public Domain

Language: Pohnpeian

2022-10-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 11 Nov 2022

37a21c36-e1b6-5f19-a4ad-18a956f43e1a